

Saksbehandler: Svein Mathias Køhn

Referanser: KR 04/10, SKR 05/10

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel
11.02.2010	Årsplan 2010.doc

Dok.ID
47229

Årsplan for de sentralkirkelige råd 2010

Sammendrag

Årsplan for de sentralkirkelige råd er utarbeidet på bakgrunn av Kirkemøtets føringer og departementets tildelingsbrev. Det foreliggende dokument er resultat av en lengre prosess i avdelingene og i ledelsen. Den fremlagte plan inndeler virksomheten i 8 hovedområder med hovedmål og delmål på samme måte som i årsplanen for 2009.

Det har vært arbeidet for å tydeliggjøre målene. Årsplanen er tilpasset de økonomiske rammene.

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd vedtar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid for 2010 med de endringer som fremkom i møtet.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet skal i henhold til kirkelovens § 25 iverksette Kirkemøtets beslutninger og lede arbeidet mellom Kirkemøtets samlinger. Kirkemøterelaterte saker er en vesentlig del av planen.

Kirkerådet skal også følge opp kravene i Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets tildelingsbrev.

Dette innebærer å arbeide i samsvar med det statlige økonomireglement og de krav det stiller til virksomhetsstyring. Dette omhandler:

- Mål og resultatkrav
- Pålitelig regnskapsrapportering og økonomiforvaltning
- Overholdelse av lover og regler

Regjeringens kirkepolitikk (St.prp.nr. 1 2009 -2010 side 23) legger særlig vekt på:

- Den norske kirke er en viktig bærer av den kristne kulturarven og spiller en betydelig rolle som verdiformidler og verdiinstitusjon.
- Den norske kirke skal videreføres og utvikles som en åpen og demokratisk folkekirke
- Den norske kirke skal være landsdekkende, lokalt forankret, med plass for ulike religiøse behov, erfaringer og teologiske retninger

Statlige virksomheter er svært forskjellige. Det har vært arbeidet med å tilpasse det statlige regelverket til Kirkerådets egenart. Rammeverket skal fylles med innhold, tilpasses og benyttes slik at det blir til nytte for den enkelte virksomhet.

Alle statlige virksomheter har et statsoppdrag de skal levere!

For de sentralkirkelige råd betyr det at styringsprinsippene skal gi hjelp til å utnytte ressursene best mulig. Det skjer ved å arbeide målrettet og ved å være til for kirkens brukere: menigheter og medlemmer i Den norske kirke. Dette er ofte vanskelig å måle uten å bruke omfattende brukerundersøkelser.

Det har vært forutsatt i rådsbehandlingene at Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd har faglig selvstendig ansvar for å fastsette planer innenfor sine ansvarsområder, men at Kirkerådet er det organ som har det økonomiske ansvar for den samlede virksomhet og dermed fatter det endelige vedtak om den helhetlige årsplan.

Planens disposisjon og oppbygging

Årsplanen for 2010 er inndelt i 8 hovedområder med hovedområder med delmål og tiltak.

Disse hovedområdene er:

1. Stat – kirke
2. Barn, unge og trosopplæring
3. Gudstjenesteliv
4. Organisasjon og forvaltning
5. Diakoni
6. Kirkemusikk og kultur
7. Økumenikk og internasjonale spørsmål
8. Samisk kirkeliv

Dette er den samme inndeling som i planen for 2009. Det har vært arbeidet med å tilpasse målene til Kirkemøtets strategidokument og departementets tildelingsbrev. Der det er relevant er det henvisning til vedtak fra Kirkemøtet. Videre har det vært arbeidet for å knytte aktivitet og økonomi tettere sammen. Fra 1.1.2009 ble det innført kostnadsbærere på alle driftsutgifter slik at det blir mulig å få økonomiske oversikter over forbruket på de ulike hovedmål og delmål på en bedre måte enn i dag.

Årsplanen inneholder ikke all aktivitet. For å ”spisse” planen er kun de viktigste oppgaver og mål tatt inn. Oppgaver og aktiviteter som går igjen fra år til år og som det ikke er noe spesiell satsing på er ikke med i dette plandokumentet. Bakgrunnen for dette er at årspandokumentet skal bli et bedre styringsdokument. Planen er dermed ikke utfyllende for alt som gjøres i sekretariatet.

Behandlingen av Årsplan må sees i sammenheng med behandling av Kirkerådets budsjett (KR 05/10) og behandlingen av OVF-tildelingene (KR 06/10). Aktiviteten på de enkelte fagområder og mål må gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som er til disposisjon.

Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd er ikke i samme grad som Kirkerådet et forvaltningsorgan. Deres mandater medfører at deres virksomhet i sterkere grad preges av eksterne relasjoner.

Innføring og bruk av risikostyring

Fra departementets side har det blitt lagt som en føring at Kirkerådet skal jobbe med risikostyring. Arbeidet med risikoanalyse startet opp i sekretariatet for våren 2008.

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har utarbeidet et metodedokument om saken. Dette har vært lagt til grunn for arbeidet i Kirkerådet, også fordi Riksrevisjonen i sitt arbeid med oppfølging av virksomhetene ofte henviser til dette. Siden dette er nytt i planen, gis det en kort omtale av dette.

Risikovurderingen innebærer en prosess der konklusjonene trekkes ut fra samlet vurdering av:

1. Risiko for at en hendelse skal oppstå (Sannsynlighetskriteriet)
2. Graden av vesentlighet og konsekvens dersom hendelsen oppstår (Konsekvenskriteriet)

Grunntenkningen bygger på konsekvensvurderinger basert på de to nevnte kriteriene og der en med kost/nytteperspektiv som en viktig ramme, gir høyest prioritet til å forebygge ut fra:

- Hendelser med stor alvorlighetsgrad, selv om sannsynligheten for at hendelsen oppstår er liten
- Hendelser hvor alvorlighetsgraden er relativt liten, men hvor det er stor risiko for at hendelsen oppstår

SSØ har i sin veileder anbefalt at risikoene for de ulike hendelsene settes inn i et risikokart. Risiko skal vurderes ut fra om den er kritisk, høy, moderat eller lav.

Kirkerådet har i årsplanarbeidet gjort noen vurderinger av hvilke risikofaktorer som er mest relevante under de enkelte hovedområder. Poenget med risikovurderinger er å forebygge og begrense hendelser som kan påvirke måloppnåelsen negativt.

I årsplanen er det tatt inn et risikokart (som vist nedenfor) under presentasjonen av de enkelte rådernes arbeid.

Sannsynlighet (s)	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens (k)				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

Eks. Er sannsynligheten (s) moderat for at vi ikke oppnår et mål og konsekvensen (k) alvorlig, så er risikoen kritisk.

Videre er det gitt et risikobilde under hvert hovedområde i planen der de viktigste risikoene er omtalt.

Den norske kirke vil alltid være i et spenningsfelt der det vil være en iboende risiko. Utfordringene er hele tiden å ha en risiko på et akseptabelt nivå. For å lykkes med dette, må det være muligheter til å iverksette tiltak for å redusere risikoen, der denne er for høy til å ha en gjenværende risiko som er akseptabel.

Økonomiske/administrative konsekvenser

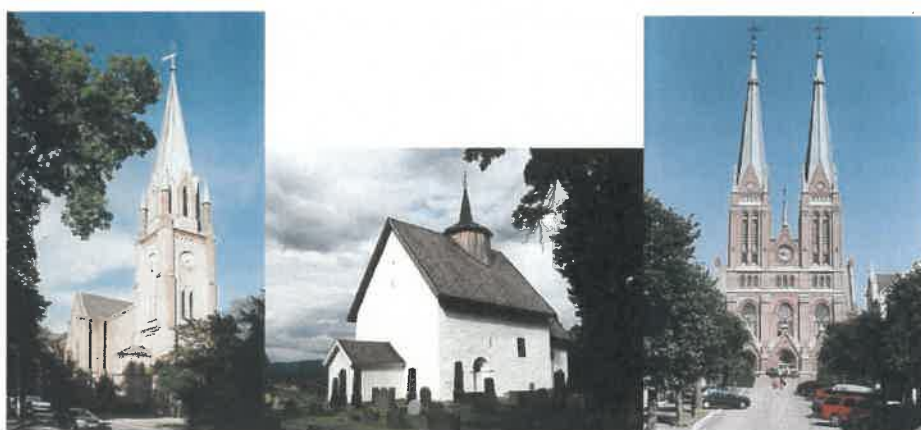
De enkelte delmål og tiltak i planen er utarbeidet innenfor en økonomisk ramme. Disse er basert på budsjettet for de sentralkirkelige råd, jfr. sak KR 05/10.

DEN NORSKE KIRKE

Årsplan 2010 Kirkerådet Mellomkirkelig råd Samisk kirkeråd

... til for menighetene ...

Behandles på Kirkerådets møte 11.-13.03.10 i sak KR 04/10

INNHALDSFORTEGNELSE

Mål med årsplanen	3
Kirkemøtets visjon og strategi	4
<i>Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde</i>	5
MELLOMKIRKELIG RÅD	8
<i>Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde</i>	8
SAMISK KIRKERÅD	10
<i>Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde</i>	10
Hovedområde: 1. Stat – kirke	12
1.1 <i>Demokratireformen (KM 11/08)</i>	12
1.2 <i>Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93 og UKM 07/09) og øke ungdomsrepresentasjon</i> ..	12
1.3 <i>Stat-kirke - kirkeordning (KM 10/08, KM 08/07)</i>	12
1.4 <i>Oppfølging av Stortingsforliket april 2008 (KM 08/07)</i>	13
Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring	14
2.1 <i>Trosopplæring: Ny plan(KM 4/09)</i>	14
2.2 <i>Trosopplæring: Videreføring av reformen i menighetene</i>	14
2.3 <i>Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling</i>	15
2.4 <i>Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon</i>	15
2.5 <i>Trosopplæring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner</i>	15
2.6 <i>Trosopplæring: Tilrettelagt trosopplæring</i>	16
2.7 <i>Konfirmasjon og myndighetsfasen</i>	16
2.8 <i>Samisk trosopplæring</i>	16
2.9 <i>Kirke for 18-30 (KM 5/09)</i>	17
2.10 <i>Samisk ungdomsarbeid</i>	17
2.11 <i>Samarbeid barnehage- skole og kirke</i>	17
2.12 <i>Voksenundervisning</i>	17
Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv	19
3.1 <i>Følge opp gudstjenestereformen(KM 03.1/09)</i>	19
3.2 <i>Utvikle liturgisk materiale</i>	19
3.3 <i>Utvikle ny ordinaremusikk</i>	19
3.4 <i>Samiske liturgier</i>	19
Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning	21
4.1 <i>Forvalte FoU-ordningen</i>	21
4.2 <i>Styrke menighetsutviklingen</i>	21
4.3 <i>Utvikle nøkkeltall og statistikk</i>	21
4.4 <i>Følge opp IKT-strategien for Den norske kirke (KM 03.7/09)</i>	22
4.5 <i>Utvikle kirkens medlemsregister</i>	22
4.6 <i>Utvikle hensiktsmessig stillingsstruktur (KM 4/08 m.m.)</i>	22
4.7 <i>Kjønn og likestilling (KR 53/08)</i>	23
4.8 <i>Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06)</i>	23
Hovedområde: 5. Diakoni	25
5.1 <i>Innføring i plan for diakoni (KM 6/07)</i>	25
5.2 <i>Arbeidet med utredning av Diakonatotet (KM 06/07) videreføres</i>	26
5.3 <i>Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i kirken(KM 13/06)</i>	26
5.4 <i>Skaperverk og bærekraft (KM 4/07 og KM 5/08)</i>	26
Hovedområde: 6. Kirkemusikk og kultur	28
6.1 <i>Kirkemusikk. Følge opp plan for Kirkemusikk (KM 06/08)</i>	28
6.2 <i>Kirke & kultur: Kunsten å være kirke – kultur – melding (KM 7/05)</i>	28
Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)	29
7.1 <i>Kirkerelasjoner internasjonalt</i>	29

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

7.2 Kirkerelasjoner i Europa	29
7.3 Kirkerelasjoner i Norge	30
7.4 Samarbeid menighet og misjon(SMM) (KM 05/05)	30
7.5 Menneskerettigheter, klima, økonomisk rettferdighet og fred.....	30
7.6 Menighetenes internasjonale engasjement.....	31
7.7 Religionsdialog og religionspolitikk	31
7.8 Innvandring og integrering (KM 7/09).....	32
Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR).....	33
8.1 Plan for samisk kirkeliv.....	33
8.2 Samiskkirkeleg samarbeid over landegrensene	33
8.3 Urfolk	33
8.4 Kompetansebygging / rekruttering.....	33
8.5 Språk.....	34
8.6 Flytting av Samisk avdelings kontor	34

Mål med årsplanen

Årsplanen skal omtale virksomheten i De sentralkirkelige råd for 2010. Den skal vise hvordan vedtak fra Kirkemøtet følges opp. Videre skal den omhandle de mål som Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har i sitt tildelingsbrev.

Målene skal tilpasses og resultatene oppnås innenfor de rammene som er tilgjengelige. Det er en generell målsetning i staten å utvikle en mer kostnadseffektiv drift. I planen er også inntatt et risikobilde, for å følge opp kravet om risiko- og vesentlighetsvurdering i statens økonomireglement. For hvert av rådene er risikoen synliggjort i et risikokart. Risikostyring er en vurdering av sannsynlighet(s) for at en hendelse inntreffer og den forventede konsekvensen(k) den vil medføre for måloppnåelsen dersom den inntreffer.

Inndelingen i årsplanen for 2010 følger oppsettet for 2009. Det har vært arbeidet med formuleringene under hvert hovedområde. Alle mål og delmål blir knyttet til kostnadsbærere, som i 2009. Dette følger de krav til rapportering som departementet pålegger og som Riksrevisjonen er opptatt av at vi følger. Det flerårige perspektivet er i varetatt ved omtalen av de utfordringer som følger i innledningen av planen.

Årsplan og budsjett vil bli fulgt opp i løpet av året ved at det gjennomføres tertialrapportering. Pr 30.8.10 skal også Kirkerådet rapportere status til departementet. I årsplanen skal vi ha fokus på de viktigste faglige målene. Det er også utarbeidet mål for andre deler av virksomheten.

Andre faglige mål og mål for administrasjon og ledelse blir behandlet intern i fagavdelingene og i direktørens ledergruppe. Denne avgrensning er gjort for å "spisse" dokumentet.

Kirkemøtets visjon og strategi

... til for menighetene ...

Kirkemøtet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på saker av felleskirkelig karakter og ellers på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene – slik det står i kirkeloven (§ 24). Kirkemøtet har vedtatt en strategi med satsingsområder for å følge opp dette. Denne ble vedtatt i sak KM 8/08:

DEN NORSKE KIRKE

I Kristus, nær livet

- en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke

bekjennende, ved å dele og gi videre troen på den treenige Gud.	misjonerende, ved å vitne om Jesus Kristus lokalt og globalt sammen med den verdensvide kirke.	tjenende, ved å vise omsorg gjennom nestekjærighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdighet og vern om skaperverket.	åpen, ved å utvikle fellesskap som verdsetter mangfold og respekterer ulikheter.
---	---	--	--

Den norske kirkes satsingsområder for perioden 2009 - 2014.

Målsettingene blir vedtatt i planene og refereres her.

Diakoni	Kirkemusikk & kultur	Barn og unge	Gudstjenesteliv	Samisk kirkeliv
Plan for Diakoni (KM 2007) Bærekraft-reformen (KM 2008)	Plan for kirkemusikk (KM 2008) Kunsten å være kirke – kulturmelding (KM 2005)	Plan for trosopplæring (KM 2009) Kirke for 18 – 30 (KM 2009)	Reform av kirkens gudstjenesteliv (KM 2010)	Plan for samisk kirkeliv (KM 2010)

...til for menighetene ...

Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd er først og fremst til for menighetene. Sammen med menighetene vil vi også i 2010 bygge en kirke som bærer et tydelig og sant vitnesbyrd om Jesus Kristus. En bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke som er i Kristus, og nær livet. Alle saker som vi arbeider med i 2010, skal bære preg av dette.

Kvaliteten på Kirkerådets arbeid avgjøres av om det vi leverer, fungerer lokalt i menighetene.

KIRKERÅDET

Status. utfordringer og satsingsområder. Risikobilde

Status

De sentralkirkelige råd har i 2010 foran seg et år med mange og store utfordringer.

Trosopplæringsreformen er over i fast drift, arbeidet med gudstjenestelivet går videre, kultur og kirkemusikk etableres som nytt satsingsområde og vi ser konturer av nye ordninger og strukturer for Den norske kirke.

I 2009 ble den sentralkirkelige organisasjon omorganisert, en samlet IKT-strategi er utviklet for Den norske kirke, nytt medlemsregister tatt i bruk og brukersenter opprettet. Det gjenstår å styrke IKT-funksjonen.

Det er en stor utfordring å synliggjøre og tydeliggjøre at De sentralkirkelige råds første og fremste utfordring er å være "til for menighetene". Menighetsutvikling og planarbeid er derfor sentralt i 2010, og gjennom en strukturert og tydelig satsing på at planene er verktøy til fornyelse og ny giv, ønsker vi på å løfte fram en kirke som er en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke, i Kristus – nær livet.

Utfordringer og satsingsområde

1. Stat - kirke

Den norske kirke er opptatt av å arbeide videre med det fremtidige forhold med staten i lys av den politiske avtalen som ble inngått i Stortinget 10. april 2008 og forberede endringer som kan komme etter 2013. Kirkemøtet behandlet saken i 2007 (KM 08/07). Et utvalg startet ved årets begynnelse opp dette arbeidet. Kirkevalget 2009 evalueres og rapport vil foreligge i løpet av våren. Planleggingen er startet på kirkevalget i 2011.

2. Barn, unge og trosopplæring.

Plan for trosopplæring ble vedtatt på KM i 2009. Planen lanseres i vår og skal nå tas i bruk i alle menigheter. Det er et mål at er i gang med organisert trosopplæring og har en godkjent plan innen 2012.

I 2010 vil ca 515 000 av ca 800 000 være hjemmehørende i menigheter som mottar tilskudd 707 menigheter og Døveprostiet vil motta tilskudd gjennom reformen i 2010. 110 regionale/ nasjonale utviklingsprosjekt er i gang/ gjennomført.

3. Gudstjenesteliv

I 2010 skal Kirkemøtet behandle Reform av kirkens gudstjenesteliv, dette innebærer ny ordning for menighetens hovedgudstjeneste. Vedtak vil fattes etter at forslag til ny gudstjenesteordning har vært på høring og utprøving i over 100 menigheter rundt i hele landet i 2009. Høringen har ført frem til store endringer i store deler av materialet samt endret utgivelsesmodell av ny salmebok. Høringen gir grunn til å tro at reformen vil bidra til å fornye kirkens gudstjenesteliv.

4. Organisasjon og forvaltning.

FOU-arbeid

Det er et mål å legge til rette for lokalt forsøks- og utviklingsarbeid og oppmuntre til mer samarbeid eventuelt sammenslåing av menighets- og fellestråd. Erfaringer fra prosjektene vil spres gjennom kirken.no.

IKT (Informasjon og kommunikasjonsteknologi)

En ny IKT-strategi for Den norske kirke ble vedtatt i 2009. Det er et mål å følge opp denne, forbedre de elektroniske prosesser og få til en bedre samordning i Den norske kirke

Medlemsregisterets brukersenter er satt i drift. Det skal arbeides videre med sikkerhet, kvalitet og brukerstøtte. Planen er å utvikle registeret videre med sikte på å innføre elektronisk kirkebok

Menighetsutvikling

Menighetsutvikling vil bli fulgt opp videre. Målet er å nå lenger ut med arbeidet, øke frivillig deltakelse og engasjement og bedre den faglige kvaliteten på virksomheten.

5. Diakoni

Plan for diakoni

Det er behov for å satse videre på innføringen av Plan for Diakoni i menighetene. Alle bispedømmer har nå mer enn 15 menigheter med lokale planer. Skal planens ambisjoner nås er det nødvendig med et betydelige løst i antall diakonstillinger i menighetene.

Skaperverk og bærekraft

Kirkens engasjement for miljø og klima har fått mye oppmerksomhet i 2009. Arbeidet vil fortsette i 2010 og kirken vil arbeide for et miljøvennlig samfunn og bidra til økt miljøbevissthet og et bevisst forhold til forbruk og rettferd. Prosjektet er et samarbeid med Norges kristne Råd og Kirkens nødhjelp.

6. Kirkemusikk og kultur.

Kirkerådet fikk i 2009 sin første kulturmedarbeider på plass. 2010 vil være det første fulle driftsår Samarbeidet med rådgiverne i bispedømmene vil fortsette og arbeidet trappes opp ved at alle bispedømmerådene får stillinger i løpet av inneværende år.

Når vi ser tilbake på året bør to setninger sies om oss som sentralkirkelige organ, at vi har vært "til for menighetene" og at vårt arbeid har gitt en kirke som er "I Kristus – nær livet".

Risikobilde

Kirkerådet har mange reformer i gang på samme tid. Dersom disse ikke blir gjennomført som planlagt på grunn av mangel på personellmessige eller økonomiske ressurser vil det gå utover innhold, framdrift og omdømme. Budsjettsituasjonen er stram.

Kirkerådet har et langsiktig perspektiv på alt sitt arbeid. Budsjettarbeidet er i for stor grad preget av ettårsbudsjetter. Det statlige økonomireglement gjør at alle bevilgninger kun gjelder for et budsjettår om gangen. Uklarhet om rammer rundt årsskiftet vanskelig gjør planleggingen. Årsplanarbeidet er derfor preget av en viss usikkerhet. Enkelte prioriterte oppgaver har det vært vanskelig å få finansiering til.

Kirkerådet er opptatt av at Den norske kirke har et godt omdømme. I 2009 var over 16 000 kandidater på valg som rådsmedlemmer. I 2010 tar mange nye folkevalgte del i styringen lokalt, regionalt og sentralt. Det har vært lagt vekt på opplæring og innføringskurs sammen med KA og bispedømmerådene. Siden valgperioden denne gang er for 2 år, og utskiftingen av medlemmer i mange av de valgte organene er stor, er det krevende både for administrasjon og folkevalgte og få til gode og målrettede prosesser.

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

De områder i Kirkerådets årsplan som har størst innebygget risiko er:

1. Kirkevalg 2011, 2. Trosopplæring, 3. Gudstjenestereformen, 4. Følge opp IKT-strategien,
5. Medlemsregisteret (sikkerhet) og 6. Diakoni.

Områdene er plassert i risikokartet etter nummer.

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor			1, 4, 6	5	
	Moderat			2	3	
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

MELLOMKIRKELIG RÅD

Status. Utfordringer og satsingsområder. Risikobilde.

Status

Økumenikk og internasjonale spørsmål står sentralt i det mandat Kirkemøtet har gitt Mellomkirkelig råds arbeid. Arbeidet har som generelt mål å videreutvikle Den norske kirke som en troverdig og påregnelig partner gjennom dialog og samhandling med internasjonale økumeniske organisasjoner, og gjennom bilaterale relasjoner til andre kirker, religioner og livssynssamfunn. Avdelingen skal også legge til rette for at Den norske kirkes menigheter blir engasjert i, og har nytte og glede av, økumenisk og interreligiøst arbeid.

Mandatet omfatter også arbeid med religionsdialog, integrering, menneskerettigheter, fred og forsoning, misjon og nord/sør-samarbeid. Kommunikasjon og samarbeid med andre enheter i Kirkerådstrukturen inngår naturlig i virksomheten. Langsiktige strategier er nødvendige for å kunne gi relevante bidrag ved gitte anledninger.

De nevnte arbeidsområdene representerer områder av Den norske kirkes liv og engasjement som i stor grad er med på å prege kirkens profil utad i dagens verden, og er dermed gjenstand for betydelig medieoppmerksomhet. En viktig arbeidsform er å engasjere, ansatte og frivillige i kirken til deltagelse i de ulike arbeidslag, med særskilte forutsetninger som vedkommende har.

Det er en stor utfordring å respondere adekvat på utviklingen i Norge og internasjonalt hva angår kirkerelasjoner, menneskerettigheter og religionsspørsmål, og å bidra til å påvirke særskilte utviklingstrekk på en positiv måte. Det store nettverket av relasjoner som Den norske kirke er involvert i, representerer en stor ressurs, men medfører samtidig at de ansatte stadig må forholde seg til nye saker og tiltak. På langt nær alle årets gjøremål kan fastsettes på forhånd i en årsplan.

Det kreves derfor fleksibilitet, god intern kommunikasjon, og samstemthet om mål og visjoner. Men risikobildet vil allikevel ikke kunne ligge lavere enn moderat på hovedmålet som helhet, på grunn av utviklingens elementer av uforutsigbarhet og avhengigheten av samarbeidspartneres deltakelse for å lykkes med delmålene.

Utfordringer og satsingsområder

Spesielle satsingsområder vil i 2010 dreie seg om:

- Oppfølging av KM-vedtaket i 2008 om kirkens arbeid med integrering og migrantmenigheter, og oppfølging av KM-vedtaket i 2009 vedrørende kristne innvandrere i Norge.
- Deltakelse i Det lutherske verdensforbunds generalforsamling i Stuttgart.
- Gjennomføring av 100-årsjubileet for Misjonskonferansen i Edinburgh i 1910.
- Fremleggelsen av en KM-sak om "Hva vil det si at Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke i dag?"

Samarbeidet med de tre søsterkirkene ELCJHL (Israel/Palestinske områder), ELCSA (Sør-Afrika) og IECLB (Brasil) vil videreføres – både gjennom særskilte prosjekter over OVF og gjennom andre former for partnerskap.

Engasjementet i KV vil bli styrket, blant annet som følge av at Olav Fykse Tveit er blitt generalsekretær i organisasjonen. I Det lutherske verdensforbund vil også vårt engasjement være sterkt. Det regnes med at Den norske kirke får to medlemmer i LVFs Råd som skal velges på generalforsamlingen. Også i KEK vil engasjementet fortsette, i en krevende periode av denne organisasjonens liv, gjennom to medlemmer av Sentralkomiteen.

Risikobilde

Arbeidet i Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål er preget av relativt lav sannsynlighet for at delmålene ikke skal nås, gitt at de gjelder vår evne til å yte relevante bidrag. Det henger sammen med erfaring over lengre tid og vel etablerte prosedyrer. Men siden arbeidet i stor grad er relasjonelt, er det i stor grad avhengig av andre partnere hvorvidt arbeidet skal lykkes. Og mange av våre mål er knyttet til svært store og omfattende utfordringer. På enkelte områder (så som arbeidet med økonomisk globalisering, planene for å øke antall menigheter med misjonsavtale, innsatsen for kirkene i Midtøsten) er situasjonen i år likevel preget av en betydelig grad av uoversiktighet. Derfor settes sannsynligheten til **moderat**.

Når det gjelder konsekvensberegningen er forholdet at uteblivelse av vellykket engasjement vil ha stor effekt innenfor de områdene det gjelder, ikke minst over tid. Selv om det å mislykkes ikke skaper stor oppmerksomhet, er det likevel vesentlige ulemper for oss og for våre partnere om vi ikke kan oppfylle våre mål. Konsekvens settes derfor til **moderat eller alvorlig**

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat			3		
	Liten					
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:		Lav	Moderat	Høy	Kritisk	

SAMISK KIRKERÅD

Status. utfordringer og satsingsområder. Risikobilde

Status.

Samisk kirkeråd skal verne, fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke. Rådet skal styrke samiskkirkelig fellesskap over landegrensene og ivareta kirkelig urfolksarbeid.

Etter en lenger periode med midlertidige tilsetninger og vakanser er avdelingen nå fullt bemannet.

Samisk kirkeråd er vedtatt flyttet til Tromsø i løpet av 2010. Det ble ikke bevilget midler over statsbudsjettet til dekning av ekstrautgiftene knyttet til dette. Flytteprosessen planlegges med sikte på realisering i 2011.

Utfordringer og satsingsområder

Hovedprioriteringen dette året er å ferdigstille plan for samisk kirkeliv for sluttbehandling i Kirkemøtet. Muligheten for en fornyet satsning og et mer målrettet arbeid på en rekke områder innenfor samisk kirkeliv i Den norske kirke avhenger i stor grad av denne saken.

Arbeidet med utvikling av samisk trosopplæring og samiske liturgier på sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk har fortsatt høy prioritet og videreføres.

Det er særlig krevende å ivareta samisk kirkeliv i en periode hvor svært mange reformer i Den norske kirke, men det åpner også for store muligheter. Lykkes man med å inkludere samiske behov og perspektiver på en god måte på alle felter, ligger det til rette for et nivåløft med hensyn til en mer gjennomgående ivaretagelse av samisk kirkeliv i Dnk.

Plan for samisk kirkeliv

Plan for samisk kirkeliv skal ut på høring våren 2010 med sikte på KM-behandling nov 2010. Fremdriften i planarbeidet er knyttet til et fåtall ressurspersoner og derfor sårbar for manglende måloppnåelse. KM har signalisert en fornyet satsning på samisk kirkeliv på bakgrunn av planen. Da planarbeidet allerede er utsatt 2 år må konsekvensen ved ytterligere utsettelse betraktes som alvorlig. Det vil bety at muligheten for en styrket satsning på samisk kirkeliv skyves ytterligere ut i tid.

Samiske språk

Generelt er tiltak på feltet samisk språk risikoutsatte. Ifølge UNESCO er sørsamisk og lulesamisk språk definitivt truede språk, og nordsamisk alvorlig truet. Arbeid på feltet handler i stor grad om språkutviklings-/nybrottsarbeid. De samlede ressursene Samisk kirkeråd har til rådighet er begrensede. Realiseringen av tiltakene er i stor grad avhengig av eksterne ressurspersoner fra en begrenset "ressurspool". Dette gjelder særskilt med hensyn til sørsamisk og lulesamisk språk. Det finnes heller ingen språkstilling for lulesamisk og sørsamisk på noen nivåer i Dnk, og kjøp av eksterne tjenester er svært dyrt. Sannsynligheten for manglende måloppnåelse er sannsynlig på i alle fall noen tiltak. Konsekvensen er at samers mulighet og rett til å benytte sitt språk i kirkelig sammenheng svekkes. Dette er alvorlig.

Kompetansebygging / rekruttering

Det er et stort behov for gode kurs som kan styrke kompetansen og rekrutteringen til samisk kirkeliv. Samisk kirkeråd har lagt ressurser i å utvikle studieplan til kurset *Tro og livssyn i Sápmi*, og kurset ble gjennomført som vellykket pilot på Samisk Høgskole 08/09. Oppstart av nytt kurs

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

høsten 2010 er i stor grad avhengig av eksterne aktører og ekstern finansiering. Det er moderat sannsynlighet for manglende måloppnåelse, og konsekvensen er alvorlig.

Størst risiko er knyttet til:

1. Plan for samisk kirkeliv
2. Samiske språk
3. Kompetansebygging / rekruttering

Områdene er plassert i risikokartet etter nummer.

Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat				3	
	Liten				2	1
	Meget liten					
		Ubetydelig	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlig
		Konsekvens				
Risiko:	Lav	Moderat	Høy	Kritisk		

Hovedområde: 1. Stat – kirke

Hovedmål::

Følge opp den politiske avtalen i Stortinget (10.4.2008).

Gi kirkens organer en sterkere demokratisk legitimitet og forankring blant kirkemedlemmene gjennom nye valgeregler.

Utvikle ny kirkeordning med nye relasjoner mellom stat og kirke.

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>1.1 Demokratireformen (KM 11/08)</i>			
Evaluere Kirkevalget 2009	1) KIFO/MF gjennomfører forskningsbasert evaluering på oppdrag fra Kirkerådet	19.04.10	Avd for Kirkeordning
	2) Det utarbeides i tillegg en intern evalueringsrapport der gjennomføring i Kirkerådet og samarbeid med kirkens regionale og lokale ledd samt eksterne aktører gjennomgås.	01.02.10	
Planlegge kirkevalget 2011	1) Revidere regler for kirkevalget i lys av erfaringene fra Kirkevalget 2009.	01.05.10	Avd for Kirkeordning
	2) Gjennomføre kurs for lokale valgmedarbeidere	01.12.10	
	3) Videreutvikle valgmodul	31.12.10	
	4) Utarbeide plan for kommunikasjon		
Utrede valgeregler for samisk representasjon og representasjon fra døvemmenighetene	1) Vurdere valgordninger for valg av samiske representanter	30.04.10	Avd for Kirkeordning
	2) Vurdere valgordninger for valg av døves representant	30.04.10	
<i>1.2 Utvikle ungdomsdemokratiet (KM 11/93 og UKM 07/09) og øke ungdomsrepresentasjon</i>			
Opprettholde ungdomsandelen i KM og BDR og øke antall representanter i menighetsrådsvalget. Det skal stå minst 2 kandidater under 30 år på de fleste lokale lister	1) Samarbeide med kirkevalgssekretariatet og ungdomsrådgiverne om å holde fokus på målsettingen og publisere funn fra undersøkelse om unge i menighetsråd.	31.12.10	Avd for Kirkeordning
	2) Ungdommens kirkemøte (UKM) videreutvikles som et viktig organ for unges medvirkning i kirkens beslutningsprosesser og som en sentral premissleverandør til tenkning om kirkelig ungdomsarbeid.	31.12.10	
<i>1.3 Stat-kirke - kirkeordning (KM 10/08, KM 08/07)</i>			
Utvikle forslag til ny Kirkeordning fram mot grunnlovsendringer 2012 (KM 10/08), på grunnlag av KM-vedtak i perioden 2004-2008.	1) Starte arbeidet med å utvikle forslag til ny kirkeordning, med vekt på myndighetsrelasjoner mellom Kirkemøte og Storting, kirkelige organers rettslige status samt oppgaveoverføring fra statlige myndigheter til kirkelige organer. 2) Avklare oppgaver og arbeidsfordeling med departementets kirkeavdeling 3) Planlegge oppbygging av nødvendig kompetanse	31.12.10	Avd for Kirkeordning

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	innen kirkelig organisering i Kirkerådet		
<i>1.4 Oppfølging av Stortingsforliket april 2008 (KM 08/07)</i>			
Starte utredninger av utnevning av proster og biskoper.	1) Samle problemstillinger, avklare hovedalternativer og foreta interne vurderinger i Kirkerådet. 2) Avklare andre prosesser som kan startes i rammen av forliket, i samråd med departementet	31.12.10	Avd for kirkeordning
Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
1) Kirkeforliket om stat-kirke legger føringer for perioden fram til 2013. Situasjonen for kirkens rettslige stilling er uklar etter denne dato.	1) Uklarhet om kommunenes finansielle forpliktelse overfor menighetene. 2) Uklarhet om hvem som har hvilken myndighet, særlig forhold mellom Kirkemøte og Storting	Moderat	Moderat
2) Sikre gode prosesser i forberedelsene av kirkevalg 2011. Nødvendig at 6 mill kr blir stilt til disposisjon i 2010. Saken fremmet for Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i brev 7.1.10	1) Anskaffelser i 2011 blir unødvendig dyre og risiko for feil øker 2) Sen rekruttering og oppbygging av nødvendig kompetanse gir dårlig kvalitet på valgsystemer og verktøy og er dyrt. 3) Lavt nivellert kommunikasjonsnivå gir dårlig valgoppslutning og redusert entusiasme rundt kirkevalg.	Stor	Alvorlig

Hovedområde: 2. Barn, unge og trosopplæring.

Hovedmål:

Stimulere til livslang læring i kirken ut fra Jesu oppdrag med å døpe og lære.

Gjennomføre trosopplæringsreformen i tråd med Stortingets og Kirkemøtets vedtak med en særlig vekt på implementering av ny plan for trosopplæring.

Arbeide med strategiutvikling for og med aldersgruppen 18-30 i tråd KM sak 5/09.

Være en kompetent aktør når det gjelder religion og livssynsspørsmål i skole og barnehage, og bidra til at kirken er en god samarbeidspartner for skole og barnehage.

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>2.1 Trosopplæring: Ny plan(KM 4/09)</i>			
Lansering og innføring av ny plan for trosopplæring, "Gud gir – vi deler", som redskap for utvikling av en fornyet trosopplæring i den norske kirke.	1) Produksjon og distribusjon av planen på bokmål, nynorsk og nordsamisk.	01.02.10	Seksjon for barn, unge og trosopplæring/
	2) Avklare oversetting av planen, eventuelt deler/sammendrag på sørsamisk og lulesamisk. Gjøre samiske oversettelser av Plan for trosopplæring kjent.	30.06.10	Avd for komm. /
	3) Utarbeide og gjennomføre introduksjonskurs og foredragsvirksomhet for ny plan på bred basis i Dnk i samarbeid med bispedømmene og andre aktører	15.2.10	Avd for samisk kirkeliv
	4) Utvikle materiell og ressurser til støtte for menigheters arbeid med lokale planer	31.12.10	
	5) Bidra til utvikling av nye breddetiltak og gjennomføre nasjonale aksjoner som motivasjon og støtte til gjennomføring av tiltak i lokalmenighetene	31.12.10	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
<i>2.2 Trosopplæring: Videreføring av reformen i menighetene</i>			
Gode systemer og rutiner for den videre gjennomføring av reformen	1) Videreutvikle og forbedre systemer og rutiner for videre gjennomføring av reformen	31.12.10	Seksjon for barn, unge og trosopplæring i samarbeid med avd for kirkeordning og adm.avd
	2) Videreføre arbeidet med systemer og rapporteringsrutiner for konsolideringsfasen og drift	31.12.10	
	3) Følge opp å forbedre ordninger og rutiner for mellom-perioden.	31.12.10	
	4) Behandle overføringssøknader	01.03.10	
	5) Følge opp prosjekter med særlige utfordringer i mellom-perioden og ved overgang til gjennomføringsfasen, å avklare videreføring av utviklingsprosjekter.	01.06.10	
Menigheter i mellom-perioden skal videreutvikle sin trosopplæring ut fra lokale forhold, egne erfaringer, nasjonal plan og forventede økonomiske rammer.			
En kompetent og strategisk regional ledelse av reformen.	6) Rådgivning, møter og oppfølging av bispedømmene og deres rolle i den videre gjennomføring av reformen	31.12.10	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
Reformen skal gjennomføres i menighetene i minst ett nytt prosti pr bispedømme i 2010	7) Gjennomføre tildeling for 2010 å legge til rette for god oppstart for menigheter som går over i gjennomføringsfasen i 2010	01.03.10	
<i>2.3 Trosopplæring: Fag- og kompetanseutvikling</i>			
Godt samvirke med relevante fag- og kompetansemiljø for å sikre fagutvikling og kompetanse på trosopplæringsfeltet i faginstitutionene og hos kirkelige medarbeidere på alle nivå i Den norske kirke.	1) Videreutvikling av kompetansenettverk for trosopplæring i dialog med fag- og kompetansemiljø	01.03.10	Seksjon for barn, unge og trosopplæring Tiltak 5 i samarbeid med Avd for kirkeordning
	2) Planlegge og å gjennomføre fagkonferanser og kurs, inkludert nasjonal konferanse om trosopplæring	31.12.10	
	3) Utlysning og tildeling av utviklingsprosjekter, samt utrede og lyse ut evalueringsoppdrag	31.12.10	
	4) Bidra til utgivelse av faglige publikasjoner med utgangspunkt i reformens utviklingsarbeid	15.02.09	
	5) Bearbeide forsøksfasens erfaringer med stillinger og kompetansebehov knyttet til trosopplæringen og gi innspill til relevant grunn-, etter- og videreutdanning i samarbeid med utdanningsinstitutionene og fag- og arbeidsgiverorganisasjon.	31.12.10	
	6) Sikre en god ledelse, utvikling og drift av mentortjenesten	30.06.10	
<i>2.4 Trosopplæring: Intern og Ekstern kommunikasjon</i>			
Medvirke til at ansatte og frivillige i kirken er godt kjent med, og føler eierskap til trosopplæringsreformen og planarbeidet. Gjøre kirkens trosopplæring synlig i det offentlige rom og overfor de ulike målgruppene, slik at det skapes grunnlag for god oppslutning i menighetene.	1) Gjennom god informasjon/ distribusjon skape engasjement for utvikling av lokale planer.	31.03.10	Seksjon for barn, unge og trosopplæring i samarbeid med komm. avd
	2) Utvikle ressursmaterieell for PR og kommunikasjon i menighetene/ bispedømmene.	31.12.10	
	3) Plan og tiltak for nasjonal medieoppmerksomhet.	31.03.10	
	4) Gjennomgang av www.storstavalt.no og evt. redesign som viser overgang fra prosjektfase til gjennomføringsfase, inkl. relansering av ressursbanken.	31.12.10	
	5) Kampanje Konfirmant 2011 (se pkt. 9).	01.05.10	
	6) Merkebygging av nasjonale aksjoner som LysVåken og utvikling av ny.	31.12.10	
	7) Utvide distribusjonen av nyhetsbrevet (øke antall abonnenter 15 %).	31.12.10	
<i>2.5 Trosopplæring: Samarbeid og samhandling med organisasjoner og institusjoner</i>			
Legge til rette for at sentrale lederstrukturer, organisasjoner og institusjoner blir involvert og engasjert i videreføring av	1) Legge til rette for bredt og aktivt samarbeid med i Samarbeidsrådet for barne- og ungdomsarbeid (SBU)	31.12.10	Seksjon for barn, unge og trosopplæring Koordinere
	2) Legge til rette for aktivt samarbeid med de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene nasjonalt, regionalt og lokalt i arbeidet med å innføre ny plan	31.12.10	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig	
reformen, og at dette bidrar til kvalitet og felles strategier i reformens gjennomføringsfase	for trosopplæring		med KR's øvrige kontaktarbeid	
	3) Tildele midler til regionale og nasjonale prosjekter og følge opp disse.	31.12.10		
	4) Legge til rette for arbeidet i den faglige referansegruppen for gjennomføring av reformen.	31.12.10		
	5) Legge til rette for dialog og samarbeid med sentrale aktører som Institutt for kristen oppseding (IKO), Kirkelig interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KA) og fagforeningene	31.12.10		
	6) Arrangere Nordisk religionspedagogisk møte i Oslo høst 2010.	05.11.10		
	7) Kontaktarbeid og fagsamlinger med ansatte på bispedømmekontorene.	31.12.10		
<i>2.6 Trosopplæring: Tilrettelagt trosopplæring</i>				
Videreutvikle verktøy, støttestrukturer, materiell og kompetanse for å styrke menighetenes arbeid med å inkludere og tilrettelegge trosopplæringen for barn og unge uavhengig av livssituasjon og funksjonsevne.	1) Sette i gang og følge opp nye nasjonale og regionale prosjekter.	25.03.10	Seksjon for barn, ungdom og trosopplæring i samarbeid med seksjon for diakoni og samfunn	
	2) Behandle sluttrapporter fra regionale og nasjonale prosjekter om tilrettelegging og universell utforming.	31.12.10		
	3) Utrede og tilgjengeliggjøre ansvar, rettigheter, retningslinjer, ressurs- og materielltilgang m.m. for tilrettelagt trosopplæring.	01.06.10		
	4) Utarbeide kriterier for regional tilskuddsordning.	15.03.10		
<i>2.7 Konfirmasjon og myndighetsfasen</i>				
Sikre kvalitet og videreutvikling av konfirmasjon og myndighetsfasen slik at prosentandelen konfirmanter øker i forhold til kullet av døpte og at det videreutvikles trosopplæring for 15-18 åringer som når bredden av døpte i gruppen.	1) Produsere og sende ut brosjyren <i>Konfirmant 2011</i> til alle ungdommer i aktuell alder samt til alle menighets- og bispedømmekontor m.m. Utvikle nettkampanje og evt. nettside for konfirmasjon i forb. med <i>Konfirmant 2011</i>	01.04.10	Seksjon for barn, unge og trosopplæring	
	<i>Planlegge utgivelse av Konfirmant 2012</i>			
	2) Oppfølging av konfirmasjonens plass i ny plan for trosopplæring og av FoU-prosjekter på myndighetsfasen	31.12.10		
	3) Gjennomføre fagkonferanse om konfirmasjonsarbeid	16.03.10		
	4) Stimulere til utvikling av ressurser på konfirmasjon og myndighetsfasen.	31.12.10		
<i>2.8 Samisk trosopplæring</i>				
Videreføre arbeidet med utvikling av samisk trosopplæring på nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk og norsk	1) Videreutvikle tilbudet for aldersgruppen 6-12 år på www.osko.no	31.12.10	Samisk avdeling	
	2) Etablere et tilbud for aldersgruppen 12-15 år på www.osko.no .	31.12.10		
	3) Sende plan for samisk trosopplæring på høring, forberede saken for rådsbehandling og behandling på KM 2010.		28.02.31	Samisk Avdeling

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	4) Styrke verdikonferansen som felles inspirasjons-, kompetansebygging- og utviklingsarena for samisk trosopplæring	30.11.10 31.10.10	
<i>2.9 Kirke for 18-30 (KM 5/09)</i>			
Utvikle en strategi for å være kirke 18 - 30 år, å øke deltagelse og engasjement i aldersgruppen.	1) Utvikle og gi ut ressurshefte for menighetene, oppfølging av KM sak 5/09	31.12.10	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Sikre bred forankring og dialog med organisasjoner, studentprester med flere og knytte saken til misjonalt tenkning.	31.12.10	
	3) Styrke ungdomsteologifeltet ved å videreutvikle samarbeidet med aktuelle utdanningsinstitusjoner og fagmiljø i Norge og internasjonalt. Arrangere fagkonferanser i samarbeid med MF.	31.12.10	
	4) Stimulere til publisering av artikler om ungdomsteologiske emner.	31.12.10	
<i>2.10 Samisk ungdomsarbeid</i>			
Fremme hensiktsmessig organisering av samisk ungdomsarbeid i Den norske kirke	1) Gjennomføre ungdomshøring i forbindelse med plan for samisk kirkeliv	30.06.10	Samisk avdeling
<i>2.11 Samarbeid barnehage- skole og kirke</i>			
Være en kompetent aktør når det gjelder spørsmål knyttet til kirkens rolle i møte med barnehage og skole.	1) Samarbeide med relevante fagmiljøer for å være oppdatert og involvert på aktuelle saker innen barnehage- og skolesektoren	31.12.10	Seksjon Barn, unge og trosopplæring
	2) Formidle informasjon til kirkelige tilsatte om aktuelle spørsmålsstillinger på feltet og stimulere til at kirken er en relevant fagressurs for barnehage og skole lokalt	31.12.10	
<i>2.12 Voksenundervisning</i>			
Videreføre arbeidet med voksenundervisningen i Den norske kirke. Utvikle ressurser om foreldre, foresatte og fadderens rolle i trosopplæringen.	1) Voksenpedagogiske nettverk følges opp og videreutvikles.	31.12.10	Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Utarbeide notat om strategi for en helhetlig voksenundervisning i menigheten med særlig fokus på foreldre, foresatte og faddere i trosopplæringen.	31.12.10	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
<u>Trosopplæring</u>			
1) Plantretthet og administrativt krevende systemer rundt gjennomføring av reformen kan binde opp mye tid, energi og ressurser i bispedømmene og menighetene. Uklar struktur og rolleforståelse kan skape konflikter i den videre gjennomføring av reformen.	1) Manglende motivasjon og kunnskap vil svekke kvaliteten på det lokale planarbeidet. Mindre kreativitet og energi til planlegging og iverksetting av en fornyet trosopplæring.	Moderat	Alvorlig
2) Manglende oppfølging av opptrappingen av trosopplæringsreformen over statsbudsjettene i 2011-13 slik at gjennomføringen av reformen strekker ut i tid eller at den økonomiske rammen til reformen blir lavere enn forutsatt i Stortingsvedtaket i 2003	2) Krevende å holde motivasjonen for innføringen av reformen oppe hos menigheter som ennå ikke har fått midler. Hvis den økonomiske rammen ikke oppfylles, vil det ikke være ressurser til alle menighetene.	Moderat / stor	Svært alvorlig
3) Fagmiljøene, organisasjonene og kirkelige organ nedprioriterer trosopplæring til fordel for andre fagfelt og fokusområder	3) Manglende forankring i kirke, fagmiljø og samfunn Reformen svekkes i kirkelig utdanning og kurstilbud	Liten	Alvorlig
4) Lykkes ikke i å skape holdninger, kompetanse og ressurser til å tilrettelegge for alle, uavhengig av funksjonsevne, kjønn, kulturell bakgrunn osv.	4) Trosopplæringen vil ikke favne alle, noe som vil være i strid med en av reformens grunnleggende forutsetninger.	Moderat	Alvorlig
5) Konfirmasjonen mister fokus når hele spennet 0-18 bygges ut.	5) Konfirmasjonens sterke stilling i Den norske kirke svekkes	Liten	Alvorlig
6) Manglende kapasitet og lite ressurser til å kunne prioritere seksjonens øvrige ansvarsområder (Skole/barnehage, ungdom, voksenopplæring) samtidig som trosopplæringsreformen gjennomføres	6) Etablerte strukturer og kompetanse på innarbeidede felt svekkes. Voksenopplæring og unge voksne er nødvendige i menighetens fellesskap.	Stor	Moderat

Hovedområde: 3. Gudstjenesteliv

Hovedmål:

Fornye kirkens gudstjenesteliv etter de mål som Kirkemøtet og Kirkerådet fastsetter.

Gi rom for større fleksibilitet og valgfrihet i menighetene, mer involvering fra flere deltakere og sterkere stedlig forankring av gudstjenestelivet.

Utarbeide gudstjenestemateriell på de tre samiske offisielle språkene sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>3.1 Følge opp gudstjenestereformen(KM 03.1/09)</i>			
Forslag til ny liturgi med tekstbok legges frem for Kirkemøtet i 2010.	1) Forslag til liturgi for høymessen slutføres og bearbeides gjennom beslutningsprosessen.	10.05.10	Seksjon for gudstj.liv
	2) Utarbeide rubrikker for de enkelte ledd	10.03.10	
	3) Utrede fremdrift for arbeidet med valg av ny salmebok	20.02.10	
	4) Slutføre arbeidet med ny tekstbok	31.12.10	
	5) Starte opparbeid med regler av bruk av kirken		
<i>3.2 Utvikle liturgisk materiale</i>			
Bearbeide og nyskrive liturgisk materiale	1) Slutføre arbeidet med liturgiske tekster til hovedgudstjenesten 2) Utarbeide ny dåpsliturgi	20.02.10/ 10.05.10	Seksjon for gudstj.liv
<i>3.3 Utvikle ny ordinaremusikk</i>			
Slutføre arbeidet med høringsarbeidet med liturgisk musikk	1) Oppsummere høringen med liturgisk musikk.	06.01.10	Seksjon for gudstj.liv
	2) Samkjøre liturgisk musikk og liturgiske tekster	20.02.10	
	3) Videreføre arbeidet med koralbok ut fra de planer som foreligger	30.06.10	
<i>3.4 Samiske liturgier</i>			
Videreføre arbeidet med utvikling og tilgjengeliggjøring av liturgier på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk	1) Kvalitetssikre oversatte sørsamiske liturgier: - Forprosjekt: avklare mulighet for felles sørsamiske liturgier for Dnk og Svenska kyrkan. - Igangsetting av arbeidsgruppe	30.06.10	Samisk avd
	2) Lulesamiske liturgier: ferdigstilling for godkjenning.	31.10.10	
	3) Godkjente nordsamiske liturgier er trykt og lagt ut på nett. Jfr. hovedområde 8.5	31.12.10	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
1) Det er krevende å få utvikle gode nok liturgiske tekster innen de frister som er gitt og med den kvalitet som er nødvendig.	1) Gudstjenestereformen må utsettes, både i menighetene og til behandling i KM.	Stor	Alvorlig
2) Det er omfattende arbeid med svært mange detaljer på kvalitetssikring av tekstbok.	2) Utsettelse av behandling KM og innføring i menighetene	Moderat	Alvorlig
3) Dåpsliturgien har fått mye kritikk i slutføring og høringsfasen og må gås grundig gjennom/nyskrives.	3) Utsettelse av behandling i KM og innføring i menighetene	Moderat	Alvorlig

Hovedområde: 4. Organisasjon og forvaltning

Hovedmål:

Legge til rette for forsøks- og utviklingsarbeid slik at kirkens organisering og forvaltning er funksjonell, kostnadseffektiv og brukerorientert.

Samle kirken til et IKT-rike, med felles IKT-verktøy for alle medarbeidere, og likt servicenivå for alle, der kirkens brukere er i sentrum.

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>4.1 Forvalte FoU-ordningen</i>			
Igangsette 5 nye forsøks- og utviklingsprosjekter	1) Gjennomføre offentlig utlysning av midler for 2010.	1.03.10	Avdeling for Kirkeordning
	2) Øke kunnskapen om de minste fellesrådenes utfordringer og ønsker, å oppmuntre til mer samarbeid eventuelt sammenslåing av fellesråd	31.12.10	
	3) Spre erfaringer fra prosjektene bl.a. gjennom www.kirken.no	31.12.10	
	4) Delta i arbeidsgruppe med FAD og KA som gjennomgår FoU-ordningen	31.5.10	
<i>4.2 Styrke menighetsutviklingen</i>			
Øke Kirkerådets tverrfaglige kompetanse og kapasitet når det gjelder menighetsutvikling og nye typer menigheter/ menighetsplanting	1) Synliggjøre og videreutvikle verktøy for menighetsutvikling	31.12.10	Avdeling for menighetsutvikling (tiltak 1-4 og 6-7) Avdeling for Kirkeordning (tiltak 5)
	2) Følge prosjektet "Menighetsutvikling i folkekirken" på MF	31.12.10	
	3) Utvikling av helhetsplan - et verktøy for menigheters utviklingsarbeid	31.12.10	
	4) Utarbeide notat om anbefalte retningslinjer ved menighetsplanting	31.12.10	
	5) Vurdere forsøkene med valgmenigheter i sammenheng med ny kirkeordning.	31.12.10	
	6) Bearbeide erfaringer og ressurser fra trosopplæringsreformen med tanke på menighetsutvikling	31.12.10	
	7) Vurdere de retningsgivende planene vedtatt av Kirkemøtet i forhold til arbeid med menighetsutvikling	31.12.10	
<i>4.3 Utvikle nøkkeltall og statistikk</i>			
1) Foreslå kortsiktige og langsiktige endringer i spørsmål om innsamling, lagring og publisering av kirkelige data, samt hvem som skal ha ansvar for hva.	1) Delta i utvalg nedsatt av departementet med oppdrag å fremme tjenlige forslag 2) Utarbeide hensiktsmessige rapporter fra medlemsregisteret. 3) Koble soknedata med SSB-data og gjøre Kirkedatabasen til et tjenlig verktøy 4) Vurdere/videreutvikle avtalene med KIFO og NSD	31.12.10	Avdeling for Kirkeordning

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	6) Utvikle rapporteringsformer som ivaretar rapporteringsbehov i forbindelse med trosopplæringsreformen.		
<i>4.4 Følge opp IKT-strategien for Den norske kirke (KM 03.7/09)</i>			
Videreføre arbeidet med felles strategi ved utarbeide et beslutningsgrunnlag	1) <u>Fremskaffe beslutningsunderlag</u> a) Etablere grunnlag for organisasjonsmodell b) Utarbeide forslag til finansieringsmodell c) Kartlegge datanettverk og kommunetilknytning d) Spesifisere teknisk arkitektur e) Spesifisere kostnader for å etablere en felles leveranseorganisasjon	1.05.10	Avd for kommunikasjon og informasjon
	2) <u>Etablere programmer</u> a) Utarbeide strategier	31.12.10	
	3) <u>Gjennomføre prosjektering</u> a) Utarbeide tidsplan for gjennomføring	31.12.10	
Etablere og bemanne en ny kompetanseenhet	1) ivareta bestillerollen for leveranser 2) sikre en sikker, stabil og effektiv drift 3) følge opp strategiarbeidet	1.05.10	
<i>4.5 Utvikle kirkens medlemsregister</i>			
Utvikle modul for elektronisk innrapportering av kirkelige handlinger Forbedre sikkerhet i registerløsningen	1) Gjennomføre et forprosjekt hvor en vurderer ny anbudskonkurranse, avklarer finansieringsramme samt forankrer en langsiktig utviklingsplan i takt med IKT-strategien.	31.12.10	Avdeling for Kirkeordning
	2) Utvikle en prosjektplan for å påbegynne utvikling av et tjenlig verktøy for registrering og rapportering av kirkelige handlinger	31.12.10	
	3) Innføre to-faktor-autentisering i løsningen	31.12.10	
	4) Utarbeide og publisere en sikkerhetsveiledning for brukerne	31.12.10	
	5) Utvikle krypteringsløsninger	31.12.10	
<i>4.6 Utvikle hensiktsmessig stillingsstruktur (KM 4/08 m.m.)</i>			
Ha en tjenlig organisering av stillingsstrukturen i menighetene	1) Avklare tjenlig plassering av de ansatte i trosopplæringsprosjektet i stillingsstrukturen	31.12.10	Avdeling for kirkeordning
	2) Avklare om det er tjenlig å definere stillinger av lavere grad med tjenesteordning innen diakoni, undervisning og kirkemusikk.	31.12.10	
	3) Følge opp diakonsaken og embete om biskopene kommer med innstilling.	31.12.10	
	4) Utrede ordning med godkjenning av prester til lokal/regional tjeneste og vurdere muligheten for en ordning med ungdomspastor med et lavere krav til kompetanse.	31.12.10	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>4.7 Kjønn og likestilling (KR 53/08)</i>			
Dnk skal være et likeverdig og likestilt fellesskap av kvinner og menn, jenter og gutter. Kjønn- og likestillingsperspektivet skal innarbeides på alle nivå og felt.	1) Strategiplan for kjønn og likestilling 2009-2014 implementeres ved internseminar og kursdag for nøkkelpersonell som oppstart til utarbeidelse av veiledningsmateriell.	31.12.10	Seksjon for diakoni og samfunn
	2) Det arrangeres seminar i samarbeid med Norsk Kvinnelig Teologforening (NKTF) om kjønn og likestilling i Dnk.	8.03.10	
	3) Det oppnevnes nye medlemmer i Utvalg for kjønn og likestilling (UKL) for en ny 4-årsperiode.	28.02.10	- i samarbeid med
	4) Samarbeidet med Norsk økumenisk samtaleforum for kvinner (NØKK), Forum for kjønn og likestilling (FOKUS), Nordisk økumenisk kvinnekomite (NEKK) og Women in Church and Society (WICAS) videreføres med Nordisk økumenisk kvinnekonferanse på Sola 5.-8. aug. som hovedsatsing.	31.08.10	Seksjon for gudstjeneste liv og kultur
	5). Markering av 50-årsjubileum for ordinasjon av kvinner i Dnk følges opp.	31.12.10	
<i>4.8 Følge opp kommunikasjonsplan (KM 4/06)</i>			
Gjennom strategiske valg og tilrettelegging av intern og ekstern kommunikasjon bidra til at Den norske kirke erfares som en inkluderende og tydelig kirke som inspirerer mennesker til å leve i tro, håp og kjærlighet	1) Kartlegge og utvikle kirkens interne kommunikasjon ved hjelp av brukerundersøkelser, nettverksbygging og etablering av rutiner for informasjonsflyt	31.12.10	Avd for kommunikasjon og informasjon
	2) Kartlegge og utvikle samfunnskontakten ved hjelp av omdømmeundersøkelser, nettverksbygging og utvikling av kommunikasjonsplaner	31.12.10	
	3) Ved initiering og rådgivning bidra til at nasjonale ledere øker og styrker sin deltakelse i den offentlige samtalen om Den norske kirke og andre relevante samfunnsspørsmål	31.12.10	
	4) Bistå Bispemøtet i utarbeidelse av kommunikasjonsstrategi.	31.12.10	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
<p><u>Følge opp IKT-strategien, jfr. 4.4</u> KR eier prosjektet sammen med KA, men har ingen fullmakter eller økonomiske rammer til å følge opp</p>	<p>a) Arbeidet forsinkes og KR omdømme i kirken svekkes b) Det utvikles nye lokale løsninger c) Prosjektet blir mer krevende å realisere som tiden går</p>	Stor	Alvorlig
<p><u>Etablere og bemanne en IKT-kompetanseenhet</u> Fagdirektør på IKT er ikke på budsjettet i 2010</p>	<p>a) KR får ikke den kompetansen som det er behov for. Arbeidet forsinkes og KR's omdømme svekkes i forhold til de forventninger som prosjektet har skapt rundt i menighetene.</p>	Stor	Alvorlig
<p><u>Forbedre sikkerhet i registerløsningen, jfr. 4.5</u> - tofaktorautentisering - økt kryptering</p>	<p>a) Tilliten til Dnk og KR svekkes på alle nivå dersom uhell oppstår b) Strengt fortrolige opplysninger kan komme på avveie og misbrukes c) Bøter og gebyrer for fellesråd og de med lokalt registeransvar</p>	Stor	Alvorlig

Hovedområde: 5. Diakoni

Hovedmål:

Gjennom kirkes omsorgstjeneste skal evangeliet formidles også ved handling. Kirken vil at dette skal skje gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferd.

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>5.1) Innføring i plan for diakoni (KM 6/07)</i>			
Det er et mål at alle menigheter enten skal ha diakonstilling eller tilgang på diakonal kompetanse	1) Det arbeides for å opprette flere diakonstillinger i tråd med Soria Moria II. Det utredes ulike måter å finansiere/samarbeide om oppretting av stillinger, jfr. samhandlingsreformen	31.12.10	Seksjon for diakoni og samfunn i samarbeid med avd for kirkeordning, KA, Diakonforbundet
	2) Stillingsprofil på diakonstillingen er tydeliggjort	31.12.10	
	3) Prosessen med utvikling av diakonalt lederskap er videreført	31.12.10	
	4) Diakonirådgiiverne er styrket, faglig og strukturelt, i deres diakonilederskap. Fagsamlinger utvikles målrettet.	31.12.10	
Det legges til rette for den fagutviklingen som Plan for diakoni forutsetter	1) Samhandling Kirke-helse: a) det er lagt til rette for samhandling mellom off.helsetilbud og lokal menighet knyttet til omsorg for alvorlig syke og døende b) samhandling lokalt knyttet til individuell plan for mennesker med utviklingshemning	31.12.10	Seksjon for diakoni og samfunn i samarbeid med MKR Seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Menighetene har fått hjelp til å legge til rette for integrering av innvandrere i forbindelse med lokal diakoniplan. Utfordringene fra papirløse innvandrere utredes i forhold til menighetsdiakonien.	31.12.10	
	3) Det er startet samarbeidsprosjekt med Metodistkirken med tema fra Diakoniplanen.	31.12.10	
	4) Bidra i prosesser knyttet til kompetanse- og materiellutvikling og konfirmantprosjekt om rusvalg som ledes av ROK/Blå Kors.	31.12.10	
	5) Utarbeide prosjektbeskrivelse for et systematisk arbeid med å utvikle diakonal kompetanse på barns og unges livsvilkår	31.12.10	
	6) KR's ruskoordinerende arbeid legges tett opp til medlemskap i Blå Kors og Av og Til	31.12.10	
	7) Veiledningshefte om Diakoniplanen presenteres i den spesialiserte diakoni	31.12.10	
Kirkens beredskap ved katastrofer og ulykker holdes faglig oppdatert	1) Det avholdes kurs for LRS-prester/diakoner	01.05.10	Seksjon for diakoni og samfunn
	2) Prosessen med utarbeiding av gode rutiner for samarbeid med andre Tros- og livssynssamfunn har fortsatt	31.12.10	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
Feltet overgrepssproblematikk i kirken følges opp	1) Nytt Samarbeidsråd er etablert og i arbeid 2) Utvikling av ressurser/materiell til forebygging og arbeid med Seksjon for barn, barn og unge med overgrepserfaringer. unge og trosopplæring	01.06.10	Seksjon for diakoni og samfunn
Plan for diakoni er innført i samisk område	2) Gjøre samiske oversettelser av Plan for diakoni kjent. Jfr. hovedområde 8.5	30.06.10	Informasjon/ Samisk avdeling/ Seksjon for diakoni og samfunn
<i>5.2 Arbeidet med utredning av Diakonaten (KM 06/07) videreføres</i>			
Proessen med klargjøring av diakonaten "Den ordinerte tjeneste" videreføres	1) Aktuell oppfølging av saken etter at BM har kommet med sin uttalelse; utredning av aktuelle områder, jfr. pkt 4.6.	31.12.10	Seksjon kirke og samfunn
<i>5.3 Inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse i kirken (KM 13/06)</i>			
Den norske kirke skal være tilrettelagt for og inkludere mennesker med fysiske funksjonshemninger og mennesker med utviklingshemninger.	1) Bearbeide som oppfølging av høringsrunden, trykke og gjøre kjent materiell som gjør kirkelige arbeidsgivere kjent med sine forpliktelser og arbeide med spørsmål som gjelder diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.	31.03.10	Seksjon for diakoni og samfunn I samarbeid med seksjon for barn, unge og trosopplæring
	2) Arbeide systematisk med integrering overfor studie- og utdanningsinstitusjoner.	01.06.10	
	3) Utrede og tilgjengeliggjøre ansvar, retningslinjer, ressurs- og materielltilgang m.m. for tilrettelagt trosopplæring.	31.12.10	
	4) Starte arbeid med sak til KM 2011 eller 2012 angående plan for betjening av mennesker med utviklingshemning, videreføre arbeidet med spørsmål som gjelder samhandling mellom det offisielle helsetilbudet og bidra til at veiledningsmateriellet <i>Deltakelse og tilhørighet</i> tas i bruk.	31.12.10	
<i>5.4 Skaperverk og bærekraft (KM 4/07 og KM 5/08)</i>			
a) Den norske kirke har, gjennom arbeidet med prosjektet "Skaperverk og bærekraft", etablert seg som en tydelig aktør i arbeidet for et miljøvennlig samfunn, og har bidratt til å promotere en mer ansvarlig klima- og miljøpolitikk i Norge.	1) Løpende promotere prosjektet, prosjektets nettsider og tema innen klima- og miljøspørsmål i kirkesamfunnene og offentligheten, bl. a. gjennom medieutspill, deltakelse i offentlig debatt og høringsuttalelser.	31.12.10	Seksjon for diakoni og samfunn
	2) Gjennomføre aktiviteter i kirkelige nettverk samt utarbeide løpende innspill til media og politiske organer.	31.12.10	
	3) Følge opp positive og negative resultater av klimamøtet i København med tanke på videre forhandlinger i 2010.	30.10.10	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig		
<p>b) Bærekraftprosjektet har bidratt til det kirkelige arbeidet på alle nivå, og kirken demonstrer et bevisst forhold til miljø, forbruk og rettferd, blant annet ved at antallet grønne menigheter økes til 200 og miljøsertifiserte fellesråd til 55</p> <p>c) Skaperverk og bærekraft prosjektet vil styrke det regionale arbeidet og ha en positiv påvirkning på lokalt miljøarbeid.</p>	<p>4) Sette arbeid med biologisk mangfold på dagsordenen, bl.a. spørsmålet om mulig vern av OVF-skog som har særlig verdi, og teologisk diskusjon om naturmangfoldets verdi.</p> <p>5) Styrke nettverkssamarbeid, bl.a. gjennom å bidra til å gjennomføre en nettverkssamling.</p> <p>6) Promotere verktøyene "grønne menigheter og "miljøfyrtårnsertifisering" for kirkelige fellesråd. Etablere jevnlig kontakt og informasjonsutveksling med og mellom fellesrådene. Samkjøre miljøverktøyene med lokale diakoniplaner og trosopplæringen.</p>	<p>31.12.10</p> <p>28.02.10</p> <p>31.12.10</p>	<p>Tiltak 9 i samarbeid med MKR.</p>		
	<p>7) Vurdere etablering av et veiledende tverrfaglig forskernettverk for det kirkelige bærekraft-arbeidet.</p> <p>8) Jobbe aktivt for offentlig finansiering av bærekraft-arbeidet og lete etter andre eksterne finansieringskilder.</p> <p>9) Fortsette deltakelsen i det økumeniske og internasjonale samarbeid på feltet bl.a. i KV og LWF.- jfr. 7.5.2</p> <p>10) Begynne å planlegge skaperverkets dag 2011.</p>	<p>31.01.10</p> <p>30.04.10</p> <p>31.12.10</p> <p>30.04.10</p>			
Beskrivelse av risikofaktor	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S			K
<p>Diakoni</p> <p>1) Uten økt antall stillinger vil mye av intensjonene med ny Plan for diakoni ikke kunne gjennomføres.</p> <p>2) Uten fagutviklingsarbeid vil det lokale arbeid lett kunne privatiseres, mindre samhandling med andre instanser</p> <p>3) Kirken kan bli mindre aktpågivende i forhold til katastrofeberedskap og overgrepssproblematikk</p>	<p>1) Diakoniplanen får liten gjennomslagskraft og KM's satsningspunkt diakoni svekkes</p> <p>2) Mennesker kan erfare dårligere kvalitet enn forventet i sitt møte med kirken, dårlig ressursutnyttelse i lokalsamfunnet</p> <p>3) Manglende koordinering av arbeidet kan gi tilfeldige eller mangelfulle tjenester</p>	<p>Stor</p> <p>Stor</p> <p>Moderat</p>			<p>Stor</p> <p>Stor</p> <p>Moderat</p>
<p>Skaperverk og bærekraft</p> <p>1) Innenfor miljø og bærekraft er det vanskelig å oppnå ekstern finansiering (bl. a. Miljøverndepartementet.).</p>	<p>1) Prosjektets omfang og aktivitet må reduseres hvis ikke midler frigis</p>	<p>Moderat</p>			<p>Moderat</p>

Hovedområde: 6. Kirkemusikk og kultur

Hovedmål:

Gjennom kirkemusikk bidra til å tolke og formidle kristen tro i menighetene

Øke kompetansen på kulturfeltet for å stimulere til økt bruk av kunst og kultur i kirken samt stimulere til engasjement og oppfølging av kulturarven.

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>6.1 Kirkemusikk. Følge opp plan for Kirkemusikk (KM 06/08)</i>			
Innføre planen i menighetene og styrke rådgivning og kirkemusikksaker (Jfr. hovedområde 3.3.)	1) Plan for kirkemusikk oversettes og gjøres tilgjengelig på nordsamisk. 2) Gjøre nordsamiske oversettelser av Plan for kirkemusikk kjent. Jfr. hovedområde 8.5	31.12.10 31.12.10	Avd. for menighetsutvikling/ Seksjon for gudstjenesteliv/ Info.avd
<i>6.2 Kirke & kultur: Kunsten å være kirke – kultur – melding (KM 7/05)</i>			
Etablere et godt samspill mellom bispedømmenes kulturrådgivere seg i mellom og med det allmenne kulturliv.	1) Ha to nettverkssamlinger for kulturrådgiverne (vår/Kristiansand og høst/Oslo), å fordele ansvar for utvikling av ulik spisskompetanse i bispedømmene. Invitere kunst- og kulturlivet til samlingene. Kompetanseheving av mål-, strategi- og usikkerhetsstyring av kulturfeltet	31.3.10 30.09.10	Seksjon for gudstjenesteliv og kultur
Gjøre Den norske kirke med sitt trosunivers til en attraktiv kunst- og kulturarrangør for utøvende kunstnere.	2) Nordisk økumenisk kvinnekonferanse i Stavanger om kvinner og kunst/kultur. 3) Avholde konferanse sammen med Rikskonsertene om konsertturne i Den norske kirke. 4) Landskonferanse i Volda om Den kulturelle skolesekken for kunstnere som vil jobbe med kirkelige prosjekter.	31.08.10. 31.10.10 31.10.10	
Befeste søknadskompetansen innen offentlige støtteordninger, og gjøre informasjon om Dnks kunst- og kultursatsing kjent.	5) Arbeidsseminar om Den kulturelle spaserstokken. 6) Bruke webbaserte tjenester på www.kirken.no/kultur som informasjonskanal. 7) Eidsvoll 2014 – koordinering vedrørende idébank og videreformidling av informasjon vedr kirkelige grunnlovsmarkeringer	31.12.10 30.04.10 31.12.10	
Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
Kultur 1) Ulik forståelse av kulturfeltet – sentralt og regionalt 2) KRrs rolle skaper utfordringer overfor bispedømmerådene	1) Ulike prioriteringer 2) Manglende forståelse for rapporteringsordningen	Stor Stor	Alvorlig Alvorlig

Hovedområde: 7. Økumenikk og internasjonale spørsmål (MKR)

Hovedmål:

Skal bidra faglig og relasjonsbyggende, i samhandling med andre kirker, organisasjoner og livssynssamfunn, til arbeidet med å styrke kristen enhet, misjon, interreligiøs forståelse og sosial rettferdighet.

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>7.1 Kirkerelasjoner internasjonalt</i>			
Videreføre og videreutvikle kirkerelasjoner internasjonalt	1) <i>Kirkenes Verdensråd:</i> Støtte gen.sekr. og deltakelse i Sentralkomiteen, bidra til i Faith and Order's ekklesiologiprojekt, programmet for religionsdialog og urfolkarbeid (jfr. pkt 8.3), og mulig gudstjenesteplanlegging KVs generalforsamling 2013	31.12.10	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
	2) <i>Det lutherske verdensforbund:</i> Forberede, delta på og følge opp generalforsamling i Stuttgart	31.12.10	
	3) <i>Annet:</i> a) Oppfølging av Global Christian Forum b) Deltakelse internasjonale markeringer av Edinburgh 1910-jubileet	31.12.10	
	c) Følge opp bilaterale samarbeidsavtaler - Midtøsten, Sør-Afrika, Brasil, d) Bistå bispedømmene i deres bilaterale samarbeidsavtaler.	31.12.10	
	e) Bidra med faglige ressurser til Healing of Memories-prosjektet i samarbeid med fakulteter og Samisk Kirkeråd	31.12.10	
<i>7.2 Kirkerelasjoner i Europa</i>			
Videreføre og videreutvikle kirkerelasjoner i Europa	1) <i>Konferansen av europeiske kirker(KEK):</i> Støtte deltakelse i Sentralkomiteen, deltakelse i misjonsprogrammet, og deltakelse i kommisjoner og arbeidsgrupper	31.12.10.	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
	2) <i>Fellesskapet av protestantiske kirker i Europa:</i> Støtte deltakelse i presidiet, rådet samt studieprosjekter om skrift, bekjennelse, kirke, om det kirkelige embete, og om eutanasi	31.12.10.	
	3) <i>Porvoo-fellesskapet av anglikanske og lutherske kirker:</i> Utøve sekretæransvaret, arrangere møter i Contact Group, Church Leaders' Consultation og deltakelse i konsultasjoner.	31.12.10.	
	4) <i>Annet:</i> a) Motta gjensitt fra kirkene i Skottland. b) Ivareta nordisk økumenisk samarbeid	31.12.10.	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	c) Støtte norsk ledelse i Ecumenical Disability Advocates' Network (EDAN).		
7.3 Kirkerelasjoner i Norge			
Videreføre og videreutvikle kirkerelasjoner i Norge	1) <i>Norges kristne råd</i> : Styrke samarbeidet	31.12.10	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
	2) <i>Norsk teologisk samtaleforum</i> : Videreføre samarbeidet	31.12.10	
	3) <i>Katolsk-luthersk samtalegruppe</i> : Revidere statutter og mål	31.12.10	
	4) <i>Nådens fellesskap</i> (metodistene): Videreføre samarbeidet, og starte diakoniprojekt	31.12.10	
	5) <i>Den Evangelisk-Lutherske Frikrike</i> : Videreføre samarbeidet	31.12.10	
	6) Bidra gjennom Teologisk nemnd med faglig og økumenisk ressursmateriale inn i Dnks selvforståelse som evangelisk-luthersk kirke i dag.	31.12.10	
7.4 Samarbeid menighet og misjon(SMM) (KM 05/05)			
Videreføre virksomheten som spesifisert i prioriteringsbrevet til Bispedømmene for 2010, blant annet gjennom misjonsavtaler, trosopplæring og gudstjenestefornyelse.	1) Gjennomføre utredning av SMM-samarbeidets struktur i fremtiden, og følge opp resultatene av denne etter vedtak.	31.12.10	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
	2) Gjennom kontakt med Dnks menigheter å få flere misjonsavtaler til å "leve" og være en naturlig, forpliktende og engasjerende del av menighetenes ukentlige liv.	31.12.10	
	3) Bidra til at det misjonale og verdensvide perspektivet blir en integrert del av den nye trosopplæringsreformen, gjennom trosopplæringskonferansen etc.	31.12.10	
	4) Bidra til at det misjonale og verdensvide perspektivet blir en integrert del av gjennom arbeidsgruppen for Gudstjeneste og misjon,	31.12.10	
	5) Gjennomføre markeringen av Edinburgh jubileet 2010 gjennom evalueringsprosjekt (fra sør til nord), nasjonal markering og studieprosess	31.12.10	
	6) Løfte opp økumenikk og misjon og sammenhengen mellom dem,	31.12.10	
	7) Utnytte misjonsrelaterte ressurser i åpenbaringstiden, misjonsuker, SMMs nettsted	31.12.10	
7.5 Menneskerettigheter, klima, økonomisk rettferdighet og fred			
Videreføre og styrke Den norske kirkes engasjement innenfor områdene menneskerettigheter, klimaspørsmål, økonomisk rettferdighet og fred	1) Styrke relasjonene med kristne i Midtøsten og videreføre engasjementet for menneskerettigheter i regionen	31.12.10	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
	2) Bidra aktivt til kirkens klimaengasjement etter København, og fremheve viktigheten av at Norge oppfyller sine klimaforpliktelser	31.12.10	

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
	<p>3) Oppfølging av AGAPE-prosessen i KV (jfr. KM 2007 om "Kirkene og den økonomiske globaliseringen"), bl.a. i samarbeidet mellom KEK og CLAI.</p> <p>4) Bidra i den norske debatten om globaliseringsspørsmål, fred og norsk utviklingspolitikk</p> <p>5) Bidra til forberedelsen av International Ecumenical Peace Convocation i 2011 (KV)</p> <p>6) Videreføre arbeidet med internasjonale menneskerettigheter, herunder urfolksrettigheter og dalitrettigheter, jfr. pkt 8.2</p>	31.12.10	
<i>7.6 Menighetenes internasjonale engasjement</i>			
Ta større ansvar for å fremme enheten mellom Europas kirker	<p>1) Arrangere liturgisk seminar med samarbeidskirker i Sør med gudstjenestereformen som bakteppe,</p> <p>2) Promotere vennskaps-menigheter i samarbeid med SMM, med forankring i veiledningsheftet "Du verden",</p> <p>3) Følge opp det internasjonale aspekt i ny Plan for diakoni (oversettelse og promotering av "Diakonia in Context" (LVF 2009)</p> <p>4) Bidra til oppfølging i menighetene av i København 2009 (Climate Justice) og økt fokus på feiring av Skaperverkets dag, "Grønn kirkebok" m.v. jer. pkt 5.4</p> <p>5) Videreføre Hiv & Aids arbeidet, bl.a. gjennom oppfølging av "En kropp"-formidlingsseminaret 2009 og gi støtte dersom Hiv & Aids kommer som sak på Ungdommens kirkemøte (UKM) i 2010.</p>	<p>31.12.10.</p> <p>31.12.10</p> <p>31.12.10</p> <p>31.12.10</p> <p>31.12.10</p>	<p>Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål, oppnevnte delegater og rådsmedlemmer og preses</p>
<i>7.7 Religionsdialog og religionspolitikk</i>			
Videreføre Den norske kirkes engasjement og relasjoner for å fremme interreligiøs forsoning, forståelse og rettferdighet i Norge og internasjonalt.	<p>1) Videreføre samarbeidet med Islamsk råd Norge, Det Mosaiske Trossamfund og Samarbeidsrådet for tros- og livsynssamfunn,</p> <p>2) Styrke nettverket av ressursmenigheter i Norge og etableringen av et kirkelig senter for religionsdialog,</p> <p>3) Støtte det interreligiøse arbeidet for fred og forsoning i Midtøsten.</p> <p>4) Delta i det internasjonale, økumeniske samarbeidet om interreligiøs dialog og trosfrihet, bl.a. i regi av KV, LVF, KEK, og Oslokoalisjonen</p> <p>5) Bidra i den norske debatten om religionsfrihet og religionspolitikk.</p>	<p>31.12.10</p> <p>31.12.10</p> <p>31.12.10</p> <p>31.12.10</p> <p>31.12.10</p>	<p>Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål</p>

7.8 Innvandring og integrering (KM 7/09)			
Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
<p>Videreføre Den norske kirkes engasjement for en mer rettferdig innvandrings- og integreringspolitikk i Norge og internasjonalt, og styrke Den norske kirkes evne til å inkludere innvandrere.</p>	<p>1) Følge opp KM-saken 2009 om "Kristne innvandrere og menighetene" i samarbeid med Norges Kristne Råd, Kristent Innvandrerearbeid (KIA), FAD og de kirkelige utdanningsinstitusjonene.</p> <p>2) Bidra til å styrke Flyktningenettverket, blant annet som en økumenisk møteplass mellom innvandrerkirker og tradisjonelle kirker i Norge</p> <p>3) Bidra med kirkelige innspill i asyl- og innvandringsdebatten i Norge.</p> <p>4) Bidra i det internasjonale, økumeniske innvandrings- og inkluderingspolitiske arbeidet gjennom De romersk-katolske biskopskonferansene i Europa (CCME) og Kirkenes verdensråd.</p>	31.12.10	Avd for økumenikk og internasjonale spørsmål
<p>Tiltakene inneholder en rekke kontaktmøter, reiser og konferanse. Arbeidet i Avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål er preget av relativt lav sannsynlighet for at delmålene ikke skal nås. Det henger sammen med erfaring over lengre tid og vel etablerte prosedyrer. Samtidig er forholdet at siden arbeidet i stor grad er relasjonelt, er det avhengig av andre partnere hvorvidt arbeidet skal lykkes. På enkelte områder (så som Midtøsten og Kirkenes Verdensråd) er situasjonen i år preget av en betydelig grad av uoversiktighet. Derfor settes sannsynligheten til moderat.</p>	<p>Når det gjelder konsekvensberegningen er forholdet at uteblivelse av vellykket engasjement vil ha stor effekt innenfor de områdene det gjelder, uten at det dermed er sagt at det å mislykkes er sannsynlig eller vil skape store medieoverskrifter. Konsekvens settes derfor moderat</p>	Moderat	Moderat

Hovedområde: 8. Samisk kirkeliv (SKR)

Hovedmål:

Skal verne, fremme og utvikle samisk kirkeliv som en nødvendig og likeverdig del av Den norske kirke, styrke samiskkirkelig fellesskap over landegrensene og ivareta kirkelig urfolksarbeid.

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>8.1 Plan for samisk kirkeliv</i>			
Sikre en mer systematisk og gjennomgående ivaretagelse av samisk kirkeliv i Dnk gjennom arbeidet med Plan for samisk kirkeliv	1) Ferdigstille og trykke planutkast 2) Gjennomføre høring 3) Planutkast behandles i SKR og KR 4) Bearbeide høringssvar/saksforberedelse 5) Endelig behandling i SKR og KR 6) Ferdigstille og trykke planutkast 7) KM-behandling	28.02.10 31.05.10 31.05.10 30.06.10 31.09.10 30.11.10	Samisk avdeling Tiltak 1 og 6 i samarbeid med komm.avd.
<i>8.2 Samiskkirkelig samarbeid over landegrensene</i>			
Fremme samisk kirkeliv på tvers av landegrensene i samarbeid med de sentrale samiskkirkelige organer i Sverige og Finland	1) Årlig samrådsmøte mellom de sentrale samisk-kirkelige organer i Norge, Sverige og Finland. 2) Fastsette sted for Samiske kirkedager 2013 3) Begynne planleggingen av Samiske kirkedager 2013 4) Lage infofilm om Samiske kirkedager	30.06.10 30.06.10 30.09.10 31.10.10	Samisk avdeling
<i>8.3 Urfolk</i>			
Fremme og delta i kirkelig urfolksarbeid internasjonalt i samarbeid med Mellomkirkelig råd.	1) Ivareta urfolksperspektiver på LVFs generalforsamling og arbeide for etablering av rådgivergruppe for urfolksspørsmål i LVF. 2) Yte støtte til å arbeide for videreføring av KVs urfolksprogram, og sikre samisk deltakelse i prosesser initiert av KVs urfolksrådgiver. 3) Slutføre Prosjekt Australia (jf årsplan 2009) (jfr. pkt 7.1.1, 7.1.3. og 7.5.6)	31.12.10 31.12.10	Samisk avdeling I dialog med avd for økumenikk
<i>8.4 Kompetansebygging / rekruttering</i>			
Fremme relevant kompetansebygging for samisk kirkeliv.	1) Sikre videreføring av kurset <i>Tro og livstolkning i Sápmi</i> høst 2010 / vår 2011	31.05.10	Samisk avdeling

ÅRSPLAN 2010 FOR KR, MKR og SKR

Delmål 2010	Tiltak	Frist	Ansvarlig
<i>8.5 Språk</i>			
Arbeide for gode rammebetingelser for bruk av samisk språk	1) Styrke verdikonferansen som samisk språkarena gjennom tilrettelegging for bruk av nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk språk. 2) Etablere policy for bruk og synliggjøring av samisk språk i det sentralkirkelige system, inkludert rutiner for dette. 3) Holde kontakt med Bibelselskapet om framdrift og behov knyttet til samisk bibeloversettelse, og støtte de samiske bibeloversettelses-prosjektene gjennom relevant informasjon i aktuelle fora. 4) Oversette/tilgjengeliggjøre planer vedtatt av KM på de samiske språk (se hovedområde 2.1, 5.1 og 6.1) 5) Oversette/tilgjengeliggjøre liturgier på de samiske språk (se hovedområde 3.4)	31.10.10 31.12.10 31.12.10	Samisk avdeling I samarbeid med øvrige avd i KR
<i>8.6 Flytting av Samisk avdelings kontor</i>			
Forberede flytting av SKRs kontor til Tromsø gjennom relasjonsbyggende arbeid.	1) Etablere rutine for faste møter med Sametinget. 2) Gjennomføre kontaktmøter med samiske kompetanseinstitusjoner i Tromsø og regionen for øvrig. 3) Etablere årlige kontaktmøter med Nidaros, Sør Hålogaland og Nord-Hålogaland bispedømmer. 4) Etablere realistiske og effektive samhandlingsrutiner med ledelse og avdelinger i de sentralkirkelige råd med henblikk på fremtidig lokalisering av Samisk kirkeråd i Tromsø.	30.6.10 30.11.10 31.12.10 31.12.10	Samisk avdeling I samarbeid med øvrige avd i KR/MKR
<i>Annet</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - demokrati, se pkt 1.1 - samisk trosopplæring, se pkt 2.7 og 2.8 			

Beskrivelse av risikobilde	Konsekvens hvis ikke tiltak iverksettes	S	K
<p><u>Plan for samisk kirkeliv</u> Fremdriften i planarbeidet er knyttet til et fåtall ressurspersoner.</p>	<p>a) Arbeidet forsinkes, og muligheten for en styrket satsning på samisk kirkeliv skyves ytterligere ut i tid, etter at planarbeidet allerede er utsatt 2 år.</p>	Liten	Alvorlig
<p><u>Samiske språk</u> Generelt er tiltak på feltet samisk språk risikoutsatte. Ifølge UNESCO er sørsamisk og lulesamisk språk definitivt truede språk, og nordsamisk alvorlig truet. Arbeid på feltet handler i stor grad om språkutviklings-/nybrottsarbeid, de samlede ressursene samisk avdeling har til rådighet er begrensede, og realiseringen av tiltakene er i stor grad avhengig av eksterne ressurspersoner fra en "ressurspool" som er begrenset. Det gjelder særskilt med hensyn til sørsamisk og lulesamisk språk hvor Samisk kirkeråd ikke har språkkompetanse, men også på feltet nordsamisk språk.</p>	<p>a) Arbeidet forsinkes, og samiskspråkliges mulighet og rett til å benytte sitt språk i kirkelig sammenheng svekkes.</p>	Moderat	Alvorlig
<p><u>Kompetansebygging / rekruttering</u> Det er et stort behov for gode kurs som kan styrke kompetansen og rekrutteringen til samisk kirkeliv. Kurset <i>Tro og livssyn i Sápmi</i> er gjennomført som vellykket pilot på Samisk Høgskole 08/09. Gjennomføring av tiltaket er i stor grad avhengig av eksterne aktører.</p>	<p>a) Kurset utsettes, eller kan falle helt bort.</p>	Moderat	Moderat

